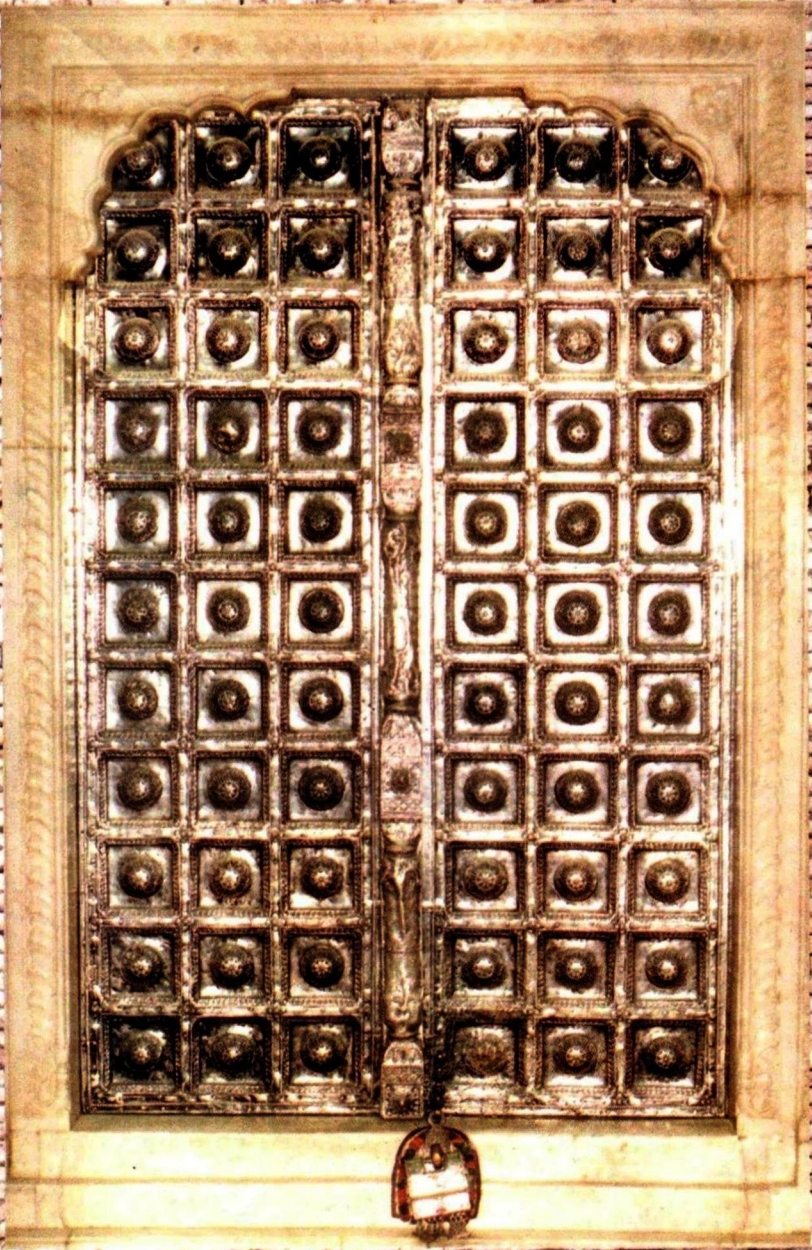

شاہجہاں مسجد

www.rohithaldaman.com

چاندی مرہیے طاق

سرائیکی نظماں

زیر احمد

سین جلیل حیدر
دے ناویں
محبت نال

زیر احمد
24-8-99

جھوک پبلشرز ملتان

سبھ حق، ستھیکے پن

انتساب

تئل دے نانویں

چاندی مرھی طاق

زیر احمد 2464

تونہ شریف

جھوک پبلشر ملتان

جھوک پرنٹرز دولت گیٹ ملتان

جولائی 1999ء

شیر احمد بلوچ

100 روپے

محمد ابوذر شیرانی - محمد اطہر خان شیرانی

عبدالقادر ملغانی

کتاب داناں

شاعر

ناشر

چھاپہ خانہ

تاریخ اشاعت

کمپوزنگ

تل

سرورق

سوہٹپ

سنڑکیں تیں این رُلّیے ہیں غم روزگار وچ
پیریں کون تل دی ریت دا ذائقہ وپسر گے ؎

اپنی گالہ

But who am I?
An infant crying in the night;
An infant crying for the light:
And with no language but the
cry.

Tennyson

سچے سمجھیں دا چھیرو

سچے سمجھیں دا چھیرو خدا رانجھٹاں
 ساڈی دلڑی میہاگ اچ رلا رانجھٹاں
 جیویں تھسی پچھساں میں او گب تیدڑی
 میڈے ساہویں دے سکین دی گوک تیدڑی
 شامی فجریں وچساں میں ڈھولک تیدڑی
 حق تاں وت وی نہ تھسی ادا رانجھٹاں
 ساڈی دلڑی میہاگ اچ رلا رانجھٹاں
 تیدڑے ہیٹ اچ کہیں شتے دی کتی تھوڑنتیں
 ایندے پیریں کول کھیریں دو ول موڑنتیں
 اینکوں چنگلیں تیں چھنیں دی کتی لوڑنتیں
 سبھ ایندی ہے تیدڑا ہنجاہ رانجھٹاں
 سچے سمجھیں دا چھیرو خدا رانجھٹاں
 ساڈی دلڑی میہاگ اچ رلا رانجھٹاں

ستیں دے سو جھل حرف توں پھروں

ہاں نتیں تھیندا

اکھ دی جھار

چٹنی چادر

خواب دے ہرہک پاند کوں کپوں

کوٹر تیں تسنیم دا ستیاں

کوٹر تیں تسنیم اچ دھانتا

ساکوں وی کوئی چندر عطا کر

چندر کپاہ دے پوڑے وانگوں

چندر کپاہ دے پوڑے وانگوں

بمخوور سرور کونین

وقت دا مُشکی نانگ اساڈی

عُمریں والی جھنگی دے وچ

ویہویں کوندر ہا کے ٹر گئے

اچ وی ساڈی اکھ دی جھار

چٹنی چادر

خواب دے ہرہک پاند دے اُتیں

رات دی کالی پئی ندر اے

ہاں نتیں تھیندا

بیعت دے بعد (ہوون) دی خواہش

اے نندر نندر اراج
 اساڈے تالوں تیں
 چھالا بن کے وگھردی پتی اے
 اساں ڈنڈیلی دی رت وانگوں
 اینکوں ایندے آویل آیرے
 تے تھک سگوں ہا
 دروک توڑے اتھارے وچ وی
 نصیب تھیوے
 اینہ خواہش کولوں درک سگوں ہا

وستی بڑدار

ڈو اکھیں ہر کہیں دیاں ہوندین
 دل وی ہوندے
 پیروی ہوندن
 پیریں پنڈھ بگاؤں کہیتے
 اکھیاں جوگ بگاؤں کہیتے
 دل کوں چوگ بگاؤں کہیتے
 ٹردیں ٹردیں
 ہک ڈینہ اساں
 آکھیں وستی پہنچدے ہیں
 جتھو بس ہک ساڈے رلے
 پیر اساڈے ولدن
 ساڈے تن دے حجرے اندر
 ستیں دے ڈیوے ہلدن

آم شام

مرشد ستیں دے ناویں

میکیں پھیر ویہلے دا ویڑھ گتے
 میں بچا کے ویہلے دے پھیر توں
 سبھ فخریں تیڈے فراق دیاں
 سبھ شماں تیڈے وصال دیاں
 سبھ سال تیڈے خیال دے
 سبھ رنگ تیڈے روال دے
 کراں کیں امین دی آم شام
 کراں کیں امین دی آم شام

ترے درگاہیں وچ ہکو خواب

ترے درگاہیں وچ
 گھن گئے میکیوں
 سول سوالیں والے
 ترے واری
 خواب ڈٹھامیں
 وقت زوالیں والے
 ترے واری
 آن کے آکھیا
 واقف حالیں والے
 ”جے تتیں کہیں دے
 ہتھ نہ بٹن
 ہتھ مجالیں والے
 او تتیں پیر
 کڈاہیں تتیں بڈے
 پیر دھالیں والے“

310-85-004711

میڈیا قومی شناختی حوالہ

گھر فون ڈکان یا گلی

سب رکشا

ریفل ٹکٹ

یا وٹن سرکاری رکھ دا

یا نمبر. جیویں اکھ دا

خیراتی ہسپتال وچ

اعداد دی دھور دھمال وچ:

میں اشرف المخلوق

نہ اشرف الاعداد

میں تڑکیا ہو یا موسم

میں رستہ جھلی یاد

میں ترے ہک صفر

میں آٹھ ہاں تیں پنج

میں صفر صفر چار

میں ست ہک ہک

میں اندر وچدی گھڑی دی

بے تر تیبی ٹک

اکھیں کنوار تھیون

محمد سلیم خان بارزئی دے ناویں

کرچیں توں تیز تر ان

جیون گلی دے منظر

پیلے دے چھج چا کے

دیدیں کوں داتے لا کے

منظر دے مہاروں

اکھیں دا سرتے قرض اے

قرضہ دے اتاروں

توڑے جو کالج کرچاں

دلڑی دے پار تھیون

دلڑی دی یار خیر اے

اکھیں کنوار تھیون

نویں دہشت

حیاتی کہیں اُتھارے دا
 کوئی کچڑا جھیاں منظر
 حیاتی ہوند دا مٹا
 حیاتی پیپ دا ساگر
 کوئی سورہ
 کوئی صورت
 اندھاریاں مندرنتیں سگدی
 کوئی صفحہ
 کوئی ساگر
 کتھتیں پرکارنتیں بُردی
 ادھورے سچ
 ادھورے داترے نچدن
 پرانی ندردی گولی
 پرانے حرف دی لولی
 نویں دہشت پچھندی نتیں
 ہواٹے ٹریندی اے
 ہواکلیاں تھڈپیندی نتیں

ہمزاد

رابی دے ناویں

اساڈے وانگ کوئی تھرہا
 کتھتیں ساکوں جے مل پووے
 تریہہ کوں ونڈ کے پیوں چا
 تیں لب لب نال سیوں چا
 غمیں دی سیرھ دے ویج وی
 اساں کھل سس کے جیوں چا
 مگر اے ذات دے پینڈے
 مگر اے ذات دے پینڈے
 ولا آن ذات تیں کلدن
 تریہہ دے سب سفر پھر گھر
 تریہہ دی گھات تیں کلدن

ڈکھن دھال پاوے
 لئی دا سکار سنوٹوں
 قصے ہزار سنوٹوں
 سکلیں تیں پیرو رائے
 ساہ جھن کے پیر رکھوں
 مٹی دی ساکھ چکھوں
 سکلی دا ساز سوہٹاں
 روح تیں جھول کرے
 ساکوں قبول کرے

Nostalgia

محمد ابوذر خاں شیرانی دے ناویں

ماڑیاں محل بنگلے
 خواہشاں پتنگ رنگلے
 پتنگیں دی ڈور سنوٹوں
 شہریں دا شور سنوٹوں
 ول جھولوں پیرلی کندھی
 جھوکاں آباد کروں
 پاڑیں کوں یاد کروں
 اندر دا ملخ سو دھوں
 وڑاٹھیاں تیں واڑ چٹوں
 راتیں کوں پوٹی پٹوں

Void

گھپ اندھارے کوٹھے دے وچ
 منجھ برابر شیشہ
 شیشے دے وچ
 کیا کجھ ڈہدوں
 کیا کجھ ڈسدے
 پیا کجھ ڈہدوں
 پیا کجھ ڈسدے
 دود پھلن لو پھل وی پوندن
 ساہ نتیں وکدا
 ساہ ولن لو ول وی پوندن
 راہ نتیں لہدا
 راہ لہجن لو لجھ وی پووے
 کننتے ویوں؟

چندر تیں جیکر پڑھڑی ہوندی

چندر تیں جیکر پڑھڑی ہوندی
 پڑھڑی دا بچے چرخہ ہوندا
 چرخہ جیکر تند کتیندا
 ریشم ریشم چانٹ والی
 ڈینہ سہاگ دے آنٹ والی
 ول تاں چن دی چوڈی توٹیں
 چن دی ہرک چوڈی توٹیں
 اتے تھان زمین تیں لاہندے
 ہک وی سیندھ نہ میلی راہندی
 ڈاج اسپے دی سکھڑیں سک تیں
 اسان وی بے کانڈھی ہوندے
 نچدے تل دی بھک تیں

اے جہرے درتیں کھڑ تھیوے
اوہو در مبارک ہے
پیا مبردی اٹھئی دا سبھو سفر مبارک ہے
تحقیق نظم اٹھئی ہے
ہجرتیں دے تھل وچ ہے
پیا مبر پلھاڻ تیں
مہار اینہ دے ہگل وچ ہے

Verse Libre An - Apology

تحقیق نظم اٹھئی ہے
ہجرتیں دے تھل وچ ہے
پیا مبر پلھاڻ تیں
مہار اینہ دے ہگل وچ ہے
تحقیق نظم اٹھئی ہے
پیا مبردی اٹھئی ہے
اے کوئی وی موڑ عتردیں ہویں
او جھڑیں توں ڈردی نئیں
پیا مبردی اٹھئی تیں
قید گھرتیں دردی نئیں
اے جہرے گھرتیں کھڑ تھیوے
اوہو گھر مبارک ہے

دائرے

کفر ہووے یا ہووے مذہب
 اے سوہ لفظیں دی ہے تہائی
 لفظ کئی ہے لفظ مدنی
 لفظ کوئی ہے لفظ شامی
 لفظ جیکر فلک توں اترے
 اتر کے ساڈی زمین بدلے
 جے ایندی فصل زمین تے پکے
 خدا تیں ساڈا یقین بدلے

Coughing Truth

رات اے
 چارے پاسے رات دا ہوا اے
 سچ دا سنتری
 خوش فہمی دے ہر موڑ تیں کھنگھدے
 وقت دے ریسٹوران دے اندر
 رنگ رنگال سچاں دے موسم
 نوین آدم
 نوین گاہک
 نوین حرف دی سیک دے سانگے
 میلے مہت کچھندے پٹھن
 کھل اے
 چارے پاسے کھل دی کوا اے
 سنڈھ سویر دے صحن دی آدھی
 خالی "بے بی وا کر" تھلا تھے

علامتیں دے بعد: جمن دا ڈکھ

ناگ وی ڈھنگے مار اڈنگے
 منجھیاں کوں نتیں ڈوہندا
 پیل وی ہے دھوٹیاں متوں
 کتا وی نتیں روندنا
 نکل وی پیر سنگوڑین اچھیں
 بھلی کوئی نتیں پوندا
 مول زیر نہ آندے اتھاں
 پتہ جیکر ----- ہوندا

اچے برج فراق

وین وچھوڑے دے گھوڑے
 کم گستان دا ہوں
 کوڑے تیل دیاں تلیاں گھتے
 ریل گڈی دی کو
 ساوٹ آوے ڈچ نہ آوے
 جتنا زور وی تو:
 ہک پرائے گھر دے اندرو
 ہوں پرائے طاق
 وا وصال دی کے تیں چھے
 اچے برج فراق

آدھ آلائی گالھ

شہزاد احمد دے ناویر

شینے دے گلدان دا پائی
 میلا تھی گئے
 پھل مڑجھا گئے
 کچے سیپ دے پھلیں وانگوں
 آدھ آلائی گالھ تہاڈی
 رت وی بدلی
 سر میں نال نسر نہ سگنی
 اساں بگاڑھے کملے بھولے
 اساں کن اچ والی وانگوں
 آدھ آلائی گالھ چا پاتی
 رت وی بدلی

ذات دریائے نیل وی ہے

ذات را نچھن دا پیٹ وی ہے
 ذات مچھی دا پیٹ وی ہے
 ذات غارِ حرا دی جھولی
 ذات روشن کھپ وی ہے
 ذات یوسف دے کھو دی ڈل وی
 ذات موسے دا طور وی ہے
 ذات رستہ ہے جنگلیں دا
 ذات منزل دا نور وی ہے
 ذات قطرے دی پاساں وی
 ذات صدف شیل وی ہے
 ذات میزانِ حق و باطل
 ذات دریائے نیل وی ہے

ساکوں گالھ و سر نہ سگئی
 پھگن ماہ دیاں چاندٹیاں چک کے
 اپنے آپکوں پیٹھے آکھوں
 ”ادھ الائی گالھ دی والی
 جیکر ساڈے کنولانہدی
 ایناں وی ونج سٹڈے
 شیشے دے گلدان دیاں مچھاں
 دریا کینکوں آہرین“

چینا

ایں ناں تھیوے
 اُول ناں تھیوے
 ایندے پاسے کنڈ ناں کروں
 اوندے پاسے موں ناں تھیوے
 ایں جے تھیا
 اوں تھی ویسی
 اوں جے تھیا ککھ نتیں راہٹاں
 جھل نتیں راہٹاں ککھ نتیں راہٹاں
 اے ناں رے
 او ناں وچھڑے
 اے جے رٹھا کچوں کاتیناں
 او جے وچھڑیا مر ہی ویوں
 عمرہ گزری چنتے دے وچ
 تھیا ککھ وی نتیں
 کہیں دی خاطر مر ہی ویندے
 بیا ککھ وی نتیں

ادھورا قصہ

سوچ مچاک دیاں سرمیاں پکن
 لفظ کرن لئی ہاری
 حق لئی ہار دا تھی نتیں سگدی
 سوچ دی سرمی ساری
 لئی دی نظم لئی ہار بٹاوے
 باقی دل دا حصہ
 اینہ سبب ہر نظم اساڈی
 ہے ادھورا قصہ

تخلیق

وت رات دے کالے کوہیں تیں
 اچ مونجھ دی کھمٹ کھدی اے
 وت سوچ دی بارش ہر پوسی
 وت حرف بناویں بٹ وین
 وت اچ وی ساڈے پنڈے تیں
 اے واچھڑ نظم لکھی پتی

نیکی دا ہنڈھ

پھلیں دی بیل دے وانگوں
 ہمیشاں بیل دے وانگوں
 اسا کوں چھت تیں پہنچن لو
 مہینے لوڑھ پوندے ہن
 مگراونہ چھت تیں ویندے ہن
 اُدھارے ساہ۔ جیون لو
 اسان ہک پے کوں ڈیندے ہن
 توڑے جو ساہ دیاں گہنڈھیں
 ولاہک وارپک ویندین
 زبانان نانگ دے وانگوں
 ولھڈے کھا کے تھک ویندین

کتھار سس

اتوں دا چندر
 رات دا پکھلا پہر تہوا
 پیریں دے ہٹھ ودھر
 ٹے دی ریت دے
 سینے تیں بار جھیاں
 گنگدام رنج دا
 پپلیں تیں آ کے چمکیے
 جگنو جو منجھ دا
 ہتھ و جدوچ پہنچ گئے
 بوتل دے کاک تک
 سرمی دے وانگ لڈیے
 روح دا چچاک تک
 شامل میڈی خوشی وچ
 سنگھڑ تمام ہے
 ہر ہک سسے دے ہتھ وچ
 صدیں دا جام ہے

تریکھی اکھ

محبت، ہوں ضروری ہے
 محبت تہوں ضروری ہے
 محبت ٹیک ڈیندی ہے
 پُرائی بندھو بیلی دی
 سوئی کھا دھی مہاڑی کوں
 محبت آپ صندل ہے
 اے صندل کر چھڑیندی ہے
 کلھپے دی کہاڑی کوں
 محبت ونج چریندی ہے
 لیاٹیں ونج اجڑ ساڈے
 (من و تودے)

مگر ہنّے نظم ننتیں تھیندی
 مگر ہنّے نظم ننتیں تھیندی
 پھلیں دی بیل دے وانگوں
 کہ ساڈا جسم وی کوڑے
 سچّی دی پھیل دے وانگوں
 تیں کوڑا جسم کے توٹیں
 کوئی نیکی ہنڈھا سگدے

Murray College

آوازیں دا ہا شہر عجب
 اُتھ ہر ہک شتے آواز دی ہتی
 اہل دی نتیں آواز دی ہتی
 آواز وی ہک آوازہ ہا
 آوازیں دا ہا شہر عجب
 آوازیں دے کچھ اسم وی ہن
 انیں اسمیں دے ول جسم وی ہن
 ہر جسم طلسم نظر دا ہا
 آوازیں دا ہا شہر عجب
 آوازاں کندھ اُسریندیاں ہن
 ول آپ او در بٹ ویندیاں ہن
 ہر در آواز تیں کھلدا ہا
 آوازیں دا ہا شہر عجب
 آوازاں ہر ہک رنگ دیاں ہن
 پر سب توں سوہٹیاں ونگ دیاں ہن
 کوئی ونگاں بہر چھٹلیندا ہا
 آوازیں دا ہا شہر عجب

محبت وادی سینا
 محبت طور رکھدی ہے
 محبت زرد کتے کوں
 اسماں توں ڈور رکھدی ہے
 محبت ڈردے دھاگے وچ
 کئی صدیں توں بدھے ہوتے
 اساڑے پکھ کھلیندی ہے
 محبت ساڑے متھے وچ
 تریکھی اکھ کھلیندی ہے
 محبت تہوں ضروری ہے
 محبت بہوں ضروری ہے

فاصلہ درمیان رہوٹ ڈے

فاصلہ درمیان رہوٹ ڈے
 شمع شمع توں دُور جے پلے
 پاند راتیں دے ڈھیر سرڈے ہن
 ذات دے بے مہاب پردیں دے
 تائے پیٹے صفا نظر دے ہن
 فاصلہ درمیان رہوٹ ڈے
 لب ڈوہیں دے مل و نچن جھیکر
 موم پائی دے وانگ واہندی ہے
 ہک ذرہ سر خوشی ہے پس
 رات اول وی سوار راہندی ہے
 فاصلہ درمیان رہوٹ ڈے
 روشنی دا تزاب و ہونٹ ڈے
 رات دے کہیں سیاہ جزیرے دو
 ذات دے کہیں سیاہ جزیرے دو

نیکیاں یاد نہ آون

رفعت رباب دے ناویں

پتھر وانگوں
 بُت پتھر دا
 غار دے منہ تیں آگتے
 لکھے سچھ دی سیندھ بھلا کے
 اے دل!
 اینہ دی پوجا کروں
 اینہ دی چھاں اچ
 چیندے راہووں
 اینہ دی چھاں اچ مروں
 اکھیں چُپ چُپا تے تھیووں
 اسان گونگے پاتے تھیووں
 ساکوں شمالا غار دے اندرو
 نیکیاں یاد نہ آون

سجھ گواہی ڈیوے

تیڈے گھر وی رات دا پہرہ
 میڈے گھر وی رات دا پہرہ
 رات دا کیا اتبار وے سانول
 کڈاں حرف گواہی بدلے
 کیندے نال اے تھیوے
 کیوں نہ اساں ڈوہیں رل کے
 پہلے رات دا رسہ روکوں
 پہلے چرنے کِرتاں کتوں
 پہلے سجھ کوں ڈُونٹ گھتوں
 بچھیں چاووں پیار دیاں قسماں
 بچھیں توڑ دیاں نیتاں نیتوں
 کیوں بے اساں کل کوں مکروں
 سجھ گواہی ڈیوے

ترہہ

ترہہ اساڈی سچاک کر کے
 شراب ہونٹیں دی لال چیردی
 ادھار لمھیں دا چوگ چک کے
 اڈر وی گتی ھے وصال چیردی
 تے ککھ مونجھیں دے سٹ کے گتی اے
 پتہ نیتیں کنتے پلٹ کے گتی اے
 اساڈے خواہیں کوں خاک کر کے
 ترہہ کوں اج وی سچاک کر کے

مغالطہ

ماف میڈی اے خطا توں میڈا محبوب کریں
 میں تاں سوچا ہا کہ توں ہو سیں پتھر دی مورت
 غم دیں راتیں دا تیڈے نال نہ رشتہ ہو سی
 لنگھدیاں ہوسن جے گلی توں تاں خبر دی صورت
 پیریں کنڈا وی تیکوں جان نہ گکدا ہو سی
 توں اگر ہتیں تاں فقط ناز دی خاطر ہتیں
 میں تاں سوچا ہا کہ ایویں ہے مگر ایویں نئیں
 گھر تیڈا وی تاں ایہا ہے زمیں دی دوزخ
 توں وی ڈینہ رات تضادات دی سولی چڑھدیں
 کیوں جو راول دی ہے اوہا ہے سسی دی دوزخ
 اینہ سبب توں وی تاں حالات دی سولی چڑھدیں
 میں نمہی حسن دے کہیں کرب تیں غم توں واقف
 ہم فقط عشق دے میں رنج و الم توں واقف
 اج کھلیے راز کہ نئیں چاک جگر او وی ہے
 اے وی حالات دا ماریا ہے مگر او وی ہے
 ماف میڈی اے خطا توں میڈا محبوب کریں

ہک مثال اے

جے اج توں رل کے سبھے وسیبی
 آپ اپٹے حصے دیاں کرناں
 اپٹیں کنڈوں تیں ڈھوکے رکھن
 جے ہار کرنیں دے پو کے رکھن
 تاں اے یقین اے
 تاں اے یقین اے
 جو آوٹ آلی نسل دے لوکی
 جڈاں جڈاں وی اندھارا تھسی
 سچھ سفیلیں تیں پال رکھن
 دعائیں ڈپین بہہ رشتگاں کوں

سبق

آ فقیرا یاد کروں
 ہن سین روز امر دا
 سبھ انسان برابر چائی
 فرق نہ مول کسر دا
 الف جہاں جوڑ بٹایا
 گھر ڈتے ہن ڈو
 پہلی جھنگی ما دا پیٹ اے
 ڈوجھا قبر دا کھو
 شاہ گدا دا فرق نہ ملی
 گھر ہن ہکو جھیں
 فرق فراق دا پوٹا لایا
 ظلم کمایا ---- کیں

مٹیوا

مٹی دے ہتھ ایندے
 مٹی دے پیر اوندے
 پیریں تیں ہتھ اپٹے
 کیویں رکھندی پتی اے
 مٹی کوں ڈیکھ مٹی
 کیویں منیندی پتی اے

ڈیواہردم پالی رکھو
اُستاد فدا حسین خاں گاڈی مرحوم دی نذر

ڈیوا بھوویں جیجھاں ہووے
ڈیوا بھوویں جتھاں پلے
اُج تیں پلے
جھک تیں پلے
بھوویں ستیں دی جھگی اندر
بھوویں تل دی بھک تیں پلے
کالی رات کون تاڑی رکھدے
توڑے "کاکا" رات نی سرہدی
پاند تاں اوند ساڑی رکھدے
رات دے پاند کون ساڑن کیتے
ڈیواہردم پالی رکھو
ڈیوا بھوویں جیجھاں ہووے

ادھرات

کیا اے سے دی کیا سچا کے دی
موت آ گئی اے سب اوڑیں کون
صرف باقی ہے کو چوانکے دی

نیلا فرشتہ

احمد خاں طارق دی نذر

تیدھے ہر ہک ڈوہڑے دے وچ
ست اسمانی درہ کھلے
ست اسمانی درے وچ
نیلے رنگ دا ہک فرشتہ
نیلی نیلی پنجم والے
ریٹم ریٹم جھڑے آجڑ
ساڈی تہہ ہر دو
کال کرہ ہر دو
ٹور کے آندے
کھن کھن کھن کھیر دیاں دھاراں
دھرتی رچ رچ پیندی اے

پورا چندر ادھوریاں اکھیں

اساں لفظیں دے سو داگر
اساں ہیں ناں دے پس شاعر
تیں شاعر پس اوہو ہوندے
جیتکوں ڈیکھن دا جج ہووے
جیہرا قطرے دے وچ دجلہ
جے ڈیکھے تاں ڈکھاوے وی
جیہرا موجود لمحے دے
اگوتھی کے الاوے وی
جیہرا راتیں دے جنگل دے
پرودا نور تک ڈیکھے
جیہرا ہوں دور تک ڈیکھے

اساں تیڈے پچھاویں دے
 پرووی ڈیکھ نتیں سگدے
 تیڈے لہجے گلاویں دے
 پرووی ڈیکھ نتیں سگدے
 اساں کیا خاک ڈہرے ہیں
 اساں کیا خاک لکھٹاں ھے
 اساں لفظیں دے سوداگر
 اساں ہیں ناں دے پس شاعر

مونجھ

کہیں شرابی دے وانگ مستی وچ
 چندر دے نال نال ٹردی اے
 تیڈی آواز اج وی دستی وچ

وین ✓

وقت اٹھیں دی ٹور مُردا ہا
 ہر پندھیرو دی بجال رکھدا ہا
 وقت کوں بے مہاب کیتی گئے
 جیں وی پتھر کوں گول گھڑیا ہا

انار کلی

اومیڈی وستی
 اومیڈی سوہٹی انار کلی
 انار کلی کوں وقت چن گئے
 پکیں سلھیں دی تار کندھ وچ
 وقت ڈاڈھا ہا شہنشاہ ہا
 او ڈاڈھا اپٹا ڈڈھپ کر گئے
 کچی مٹی دے خواب خوشبو دے
 باب ہر ہک کوں ٹھپ کر گئے
 سرینہ دی خوشبو
 کرینہ دے ڈپیلے
 تیں جال پیلوں کوں زہر کر گئے
 اومیڈی وستی کوں شہر کر گئے
 میں کھابندہ
 میں کیا کراں ہا
 میں ہار مونجھیں دے پوندا ریہاں
 میں اپٹی وستی کوں روند ریہاں
 اومیڈی وستی
 اومیڈی سوہٹی انار کلی

آون والے ہرک غم دی
 مسک ڈیکھ کے کھلے ہیں
 چاندی مرھیے
 طاق ہیں اسان
 زندگی باقی دے کوٹھے دے
 دھپ اچ کرھیے
 طاق ہیں اسان
 زندگی باقی دے کوٹھے دے

شاعر

چاندی مرھیے
 طاق ہیں اسان
 زندگی باقی دے کوٹھے دے
 دھپ اچ کرھیے
 طاق ہیں اسان
 زندگی باقی دے کوٹھے دے
 ساڈی کنڈتیں سو سو قبضے
 قبضے وی ہن پیچی
 واٹ اساڈی لنگھ کے ویندن
 رانجھے
 راول
 کچی
 سچ دے نال وپارھے ساڈا
 دستک ڈیکھ کے کھلے ہیں

وت وی روشن دان وچ
 اونڈے پٹھ موری وچ
 پتہ نتیں کہیں لحاظ وچ
 یا کہیں دی سینہ زوری وچ
 مینہ دی پھینگ پھینگ دا
 راہ ونج رکنڈے ہیں
 مینہ کول مار ڈینڈے ہیں

Retreat

ترہہ ماں اتنی ہونڈی اے
 جے ساڈے سدھے، ستھیں دی
 دعانہ پوری تھی سیکے
 اسماں ساتھ سارے دے
 لوک کٹھے کر کراتیں
 ہتھ اُٹھے کر کراتیں
 ونج دعائیں منگدے ہیں
 اللہ ستیاں مینہ وسا
 اللہ ستیاں مینہ وسا
 دعا جے پوری تھی ونجے
 سدا.. ہو سچینڈے ہیں
 چھت کوئی ترے ناں
 ساڈے گھر دے اندرودی
 چیز کوئی وی گھمے ناں
 چھت کوئی ترمی نتیں
 توڑے گھر دے اندرودی
 چیز کوئی وی گھدی نتیں

نیل سے دی کندھی آتیں
 رات دی کھن دے جاتے آہن
 ”اساں چندر نہ بچن ڈیوں
 اساں اوڈنہ بچن ڈیوں“
 سٹو سٹو چندر پیاری
 تہا کوں بے ہے چانہ پیاری
 اپنی سوچ دے پڑ کوں ہوڑو
 چندر صندوق اچ پا کے لوڑھو
 چندر صندوق اچ پا کے لوڑھو

چندر صندوق اچ پا کے لوڑھو

پل دے آن کھٹ تھل دے پرو
 نیل سے دی کندھی آتیں
 آہن ہک آوازہ تھیا
 رات دی رات اچ ہو کا ڈھیا
 ”اساں رات دی کھن دے جاتے
 اساں چندر کوں ونڈیاں کر کے
 مادے پیریں ہٹھ وچھیوں
 اساں رچ رچ رات ہنڈھیوں“
 آہن چندر دی مارسیانی
 اپنی سوچ دے پڑ کوں ہوڑیا
 چندر صندوق اچ پا کے لوڑھیا
 اچ وی پل دے تھل دے نیڑے

فلاپ دے اگو

اساں اپٹے ڈینہ ڈپہرے
 اپٹی فجر --- اپٹی دھپ کوں
 سمجھ دی قید توں پاہرو کڈھوں
 کیہرا پتے ارج دا لائہدا
 کل کوں اُبھرے یا نہ اُبھرے
 کیہرا پتے وت پچھاویں
 تھیون ساویں یا نہ تھیون
 ساڈے من دی سو جھل وستی
 جیکر سچ مچ سو جھل ھے پتی
 کیوں نہ اپٹی تاری ترون
 کیوں نہ اساں آل دوالے
 پلہ بھر بھر اکھیں ونڈوں
 اپٹی فجر اپٹی دھپ کوں
 سمجھ دی قید توں پاہرو کڈھوں

فلاپ

کڈھن دی سک ہتی جو ساڈی وستی
 جے سمجھ اُبھری
 جے سمجھ اُبھری
 تاں فرق مٹن اے راتیں والے
 مگر اے سک وی سراب تھتی اے
 جو ساڈی دھرتی دی ہک "وستی"
 جے سمجھ وی اُبھریے
 جے سمجھ وی اُبھریے تاں اوں وی
 لوکیں دے قد کچھ کے
 پچھاویں ہر جاہ گھٹائے ودھاتے ہن
 تیں لوک آہن جو اوہنہ وستی دے سب
 وسبھی!
 سمجھ توں اوڑک پیزار تھتے ہن
 تیں مڑ کے راتیں دے یار تھتے ہن

اساں اندھارے ہنڈھاوٹے ہن
 اساڈے اندردی ہر گنگوٹی
 تیں رات جاڑے کھڈاوتے ہن
 تیں اساں تساں۔ تیں اساں تساں
 پرانے دیسین دی چاہ چکھ کے
 گلوب بارش دے وچ رکھ کے
 نصیب اپنڈے دے بند بندوڑے بھراوٹے ہن
 رات جاڑے کھڈاوتے ہن

رات جاڑے کھڈاوتے ہن

پرانے دیسین دی چاہ دی چن اچ
 وہ ہویں صدی دی گھب گھس اچ
 تل دا ڈیو امر اکھڑے ہن
 تیں "سختی ساتھ" رُسا کھڑے ہن
 سختی ساتھ جے رس گیا ہے
 نصیب ساڈاوی کھس گیا ہے
 لکھنچ گئے سہ قبردی کندھ تیں
 ازل توں گھن کے ابد دے پنڈھ تیں
 جے سختی ساتھ منانہ سیکے
 جے تل دا ڈیو اجوانہ سیکے

ارداس

سہیل احمد دے ناویں

لوڑھ وی پتی اے چکھی نے
 تھک وی پے ہیں
 سروں ہا کے رکھی نے
 اپنی عمرہ اپٹے سر تیں
 چاتی رہ ہیں
 بھاگوئیں دے حصے وانگوں
 پنڈھ دے گھنگرو پیریں پا کے
 گردے رہ ہیں
 ساری عمرہ قصے وانگوں
 وستیں وچو
 شہریں وچو

ڈوہ

وقت خود کوں بچاؤٹاں ہوسی
 بیریں اویں وی مر وٹھٹیاں ہن
 ڈوہ پٹھاٹیں تیں آوٹاں ہوسی

حویلی

چو پھنڈی ذات حویلی
 ہر پھنڈ دے وچ ہک دیک
 ہر دیک تیں پڑ پتھر پلا
 ہر پڑ تیں کالا نانگ
 جے نانگ کوں مارن چاہند تیں
 بھر جو گئی وانگ سوانگ
 پڑھ اول نانگ تیں منتر
 پچھیں دیکیں دے پڑ پٹ
 ھے ذات ذخیرہ زر دا
 توں اپنے آپ کوں کھٹ
 کھٹ اپنے آپ کوں کھٹ

گھائے ڈکھ دے جنگل وچو
 جنگل دے سب ناہریں وچو
 ناہریں اکجھیں راند و نحتی اے
 ہک پنڈھ ساڈا
 کہنیاں رہ گئے
 ہک پنڈھ ساڈا جھٹھارہ گئے
 آپ قصاؤلی پٹھارہ گئے
 مونگر مار کے ماڑی اتیں
 عمریں دی ارداس توں آپچی
 چٹی چوگ پہاڑی اتیں

وٹ پرانے مار سٹیے ہن
 وٹ پرانے چھاں جنیں دی
 مورا کین داساوا بوچھن
 بوچھن ساڈے سر تک آندیں
 لیرو لیر چوٹا تھی گئے
 وت وی صحن اساڈے گھر دا
 پچھلے سال توں چھوٹا تھی گئے

جاپے صحن کیوں گھٹا ویندے

ناں کوئی کوٹھا
 ناں کوئی چھپر
 ناں کوئی کندھ اُساری
 ناں کوئی پیر
 ناں چال ناں پوہڑ
 اپنے گھر وچ رادھی
 اسان تان، متھو ہک پتھاری
 لتی دا گنتاں
 مال دا کوٹھا

پہلا قصہ

نندر ویندی ہتی معجزہ کیتی
 خواب پہلا سٹا کے جنگل وچ
 اساں قصے دی ابتدا کیتی

Mortal My Words

سنجیں جواج
 نندر اچ گردے کہیں مہیوال
 یا اٹھ دی کنڈتیں رات دے پاندھی
 جت دے وانگوں
 لٹھے پھر دے بے عمرے جھیں
 حرف کریندے لوکی اساں
 گردی ریت امدی وادے مونڈھے آتیں
 وقت دا خالی خالی تمبو گھر اساڈا
 وقت وہاج ہے ور اساڈا
 وقت دے خالی تمبو دے وچ
 ہوند مسئل دے ورقے چا کے
 پکھرو پکھر
 اساں اچ وی کل دے وانگوں
 ڈیوے متوں تل دے وانگوں
 دم دم ریت دیاں پوڑیاں پدھین
 نظاں سچاں کوریاں پدھین

قامت

اتنے سالیں دے وچ
 میں جے وڈا تھاياں
 صرف وڈا تھاياں
 پچھلے سالیں پرائیں دے کپڑیں کنوں
 قد قبریں دی سالی دی کہیں خط و دانی
 دے وچ سم گئے
 منجھ بیٹھو تیں کرٹے سفر مونجھ دا
 منجھ بیٹھو تیں کیتے سفر مونجھ دا
 ریت ٹرے و دی
 یا کتھائیں کھر ونچے
 ریت ٹہ بئے
 یا اندھاری دے آسن دا پر لگ و نحس

جوگ

پال فقیرا ہڈ توں اپنے
 اپنے آپ کوں ساڈ
 لوک لتاڑن لوکوں کوں
 توں آپ کوں آپ لتاڑ
 ذات قبیلہ کوڑ کہانی
 رنگ دا اوچھوٹ پاڑ
 بھاریں باد بہاری ہووے
 بھاریں پوہ تیں ہاڑ
 فرق فراق مٹاؤن کیتے
 سوچ دی آوی چاڑ
 مٹیں موہیں سری تھسی
 چوکھا تھسیا واڑ

میں

میں ہے رات اماوس دی
 اینہ میں توں پوہلے لنگھو
 اپٹا آپ سجاڑن کیتے
 میں دی لاش تیں دنگو

چندر تاریں دی وتھی
 اوہا ہے جو ہتی
 ڈوکناریں دی وتھی
 اوہا ہے جو ہتی
 زندگی زندگی
 زندگی خواب خچی تیں نچدی حسین
 چاندنی
 اج وی حسرت دے قد دے برابر لگے
 ہتھیں اپٹیں کنوں
 اتے سالیں دے وچ
 میں بے وڈا تھیاں
 صرف وڈا تھیاں
 پچھلے سالیں پرائیں دے کپڑیں کنوں

ہک مسلسل وین

ناں ہن نکل اچ ڈیوا ٹردے
 ناں ہن شہر اچ پریاں لاہندین
 ناں ہن ادھی رات دے ویلے
 گم گستان دیاں دریاں لاہندین
 ناں ہن روحاں بھنورے ہن کے
 شام کولہ گھر دو پھیرے پیندین
 ناں ہن کنج کھھیپ دیاں ماریاں
 پیڑیاں چھت اچ دیرے لیندین
 ناں ہن دین پناہ دی سکھ اے
 ناں ہن ٹکڑے ڈولیاں ڈیندین
 ناں ہن میہریں من بھیندین
 ناں کہیں ہال کولیاں ڈیندین

پتری دھاراں

کتتا کھوٹ ہاساڑے اندرو
 سچھ قبر اچ لاہنداہر گتے
 پر آوں ساکوں
 اپنی ہک کرن نیتیں بجنشی
 کتنے سچے کتنے کھرے
 رات دے جاتے ہن
 رات انیں کوں
 اپنے کھیر دیاں پتری دھاراں
 کھلدیں کھلدیں
 بچش ڈتیاں ہن

خواب

بھرڻ والے
 کھوہ توں بھرن
 یا کہیں ندی وچو
 کہیں سمے دی سیرٹھ توں بھرن
 یا کہیں صدی وچو
 توڑے اپنی پیرٹی جو گئی
 ترمہہ دا مہمت نہ رکھن
 مٹھا کھاراوی نہ چکھن
 ٹھڈھا گھڑا
 رات دی رات اچ
 اپنے آپ اچ
 خالی تھیندے

خوف

کون قاتل ہے کوئی ڈسیندا نتیں
 خوف اتنا ہے میڈی وستی وچ
 آپ خریدیں وی کوئی الیندا نتیں

درگاہ نور محل

درگاہ ہے ناشاں ہے
 گم اپنے خیالیں وچ
 سر مٹی کبوتر ہن
 آواز دی پیری تیں
 الفاظ دیاں تتلیاں ہن
 الفاظ دین تتلیں کوں
 پکڑن دی کوئی خواہش
 ہتھ جیب توں نتیں کڈھدی
 معنی دی حقیقت کیا
 معنی دی حقیقت کیا
 ہروال کھڑا تھی گئے
 حیرت دی حویلی وچ
 کھل گپتین ڈوہیں اکھیں
 کہیں پال دے منہ وانگوں

نویں صدی پہلا کوڑ

نویں صدی دی دستک سٹی می مگر
 نویں صدی کوں ملن دا پھر کے نمی
 کوڑ مارو ہاں پالو ونجو در اُتیں
 نویں صدی کوں اکھو میں گھر کے نمی

Absurd Infinite

ہک سویلی
 ہک اروڑی
 کالے رنگ دا کتا
 سوورھیں دیاں بکھیاں اکھیں
 ڈہدین باہری کندھ دو
 جھٹ اروڑی گند دو
 سنگ اروڑی
 کوک دے ڈھکٹے
 جیہڑ دیاں مھکڑیاں
 مٹھے نقتے
 کچڑے کندوم
 کہیں اسقلمی رحم دے وانگوں
 ماہرودے خالی بیکیٹ
 لیفٹ اوور دے ڈپے دے وچ
 دولے شاہ دے چوہے
 ڈلھار ڈنجا دیاں ان گن نسلان

اندھیں ڈٹھا ہاتھی

خفت کھپیا ان اندھیں کوں ونج ڈیکھوں اساں ہاتھی
 آخر کیجھیں شتے ھے جینکوں سارے آہن ساتھی
 ٹردیں ٹردیں پہنچ گئے او - ہک ڈینہ چڑیا گھر
 ہتھ پے پھیرن ہاتھی آتیں نال پے میچن بر
 کہیں دے ہتھیں گوڈے لگے کہیں دے ہتھیں سنڈھ
 کہیں دے ہتھیں پوچھڑ آیا کہیں دے ہتھیں منڈھ
 چنڈے ہتھیں جو کجھ آیا سمجھا اوہہ ھے کُل
 اندھیں شوہدیں کیا ہا کھلٹا سچ نہ آیا کھل
 چڑیا گھر دے در دے پارو پے دھلاں پاون
 آندے ویندے لوکیں کوں پے ہاتھی بن ڈکھلاون
 ساکوں وی ھے زعم کہ اساں ڈٹھی ہوند حیاتی
 پر ھے ساڈی پرکھ وی ستیاں اندھیں ڈٹھا ہاتھی

مکالمہ

جو وی پردہ ہا جھنڈا ویندا ہا
 آپ خاموش ہا مگر اوندا
 جسم آواز بٹدا ویندا ہا

تریکھی دنیا
 کتا کہیں کوں منہ فی لیندا
 ڈھیریں ڈھیریں
 پاہرلی کندھ دے پاہرلے پاسو
 وقت دا ہتھ مکلدے
 ہتھ ڈرا کل ہتھ
 ہتھ دے وچ ہن
 حیض دیاں گھٹیاں ہوند دلیلاں
 کتا منہ وچ گھٹیاں پا کے
 پورا پھرڑیندے
 چن چھٹ ویندے
 چھٹا چن الویندے
 فجر کوں ہوسی نویں صدی
 نویں نیکی نویں بدی

Eternal She

(رفعت رباب دے ناویں)

در در گاہیں ٹھڈھریاں آہیں
 ساوے رنگ دی جھل
 پوہڑ ہٹھ دھلاں پاوے
 عمرہ دی کوئی جھل
 حاتم وانگ ونڈاوے درشن
 پاڻ کوں کرے پتھ
 درکدی آوے آن ڈکھاوے
 بیندیاں والے ہتھ
 مونجھا وی اے رچ کے کرے
 دیگر دی جوں بانگ
 شہر اچ روپ تریمت والا
 جھگل دے وچ نانگ

پہلا آدمی

اساں تاں پس عاشق تیڈے
 ایویں ہل ہی گئے ہیں
 اوندے پنڈھ تے سندھ سلامت
 اساں رل ہی گئے ہیں
 سارے عیب ثواب وی اُونہ دن
 ساڈی اکھ وچ خواب وی اُونہ دن
 تیڈے گھریک آون کیتے
 اوہورہ پیا گھندے
 پہلا آدمی ساڈے اندرو
 اچ وی ساہ پیا گھندے
 اساں تاں پس عاشق تیڈے
 ایویں ہل ہی گئے ہیں
 اوندے پنڈھ تے سندھ سلامت
 اساں رل ہی گئے ہیں

زور موسم دی ہک کمزور گالھ

بگتے زمانے دی چاپ دے بندے
 تیڈی ساعت تیں ناگ بٹ کے
 نوں زمانے دیں دستکیں دی
 کوئی وی چیردی نہیں چھڑیندے
 جے تھی سگئی تاں ہا انیں کوں
 جے تھی سگئی تاں بچا انیں کوں
 جو تیڈے کنیں دے آٹھریں وی
 نوں زمانے دی کوئی چیردی
 چہک چہک کے بگاڈے تیکوں
 اعلان کرے نوں فجر دا

قانون

ماخوذ

قانون غریب تیں ڈاڈھا ہے
 سُن ہوگ امیر دی نس ویندے
 اینکوں سمجھیں جالا ڈاہور دا
 وچ مکھی مچھر پھس ویندے
 جے سُنڈن یار کوئی آ پووے
 قانون کوں اُلٹا دس ویندے
 نتیں سُنڈا گالھ کوئی جیلر دی
 ہمتھکریاں ہمتھوں کھس ویندے

دھانہ

کافر ہیں
 پس کافر سہی
 ساڈے سر کوئی سٹے نیتیں
 کنگ جوار یا پاجھری دے
 ناں تاں ہے ایمان اساڈا
 جھار مسافر چیریں دی
 جیہری کہیں اسمان توں اہر کے
 ساڈے سر دے سٹے وچو
 ستیں دے متکر دانے چٹے
 چیندے بار توں ڈھہہ ڈھہہ و نجن
 سر اساڈے سجدے دے وچ
 سجدہ چیندے پکھے وچ
 ناں کوئی چاڑی ناں کوئی لہی
 کافر ہیں
 پس کافر سہی

تانگھ

ساہ مکدن تاں ساہ بٹیندی ہے
 کوئی آواز اج وی جھکل وچ
 میڈے پیریں لو راہ بٹیندی ہے

Accused of Being

اسراؤ جان دے تاویں

زندگی دے کوٹھے دی
 توں وی ہک طوائف ہیں
 میں وی ہک طوائف ہاں
 پتہ نتیں کیہڑا جرم ہا
 جو کوئی آ کے ویچ گئے
 اساکوں ایں بزار ویچ
 اٹ سوئہیں دیار ویچ
 اٹ سوئہاں دیار ہے
 نفس نفس غبار ہے
 نظر نظر کھیڑ ہے
 درد غم تیں پیڑ ہے
 چاک چاک ہے دل جگر
 مگر ایں غم توں کیا مفر
 اے ساہ سوا دی ویل ہے

قبضہ

کجھ حقیقت سہی کجھ مہڈا ہا
 سارا جھگل ہا اُوہر دے قبضے ویچ
 تہوں قبیلے دا اوہو وڈا ہا

اساڈی اے ہمیل ہے
 گل دی اینہ ہمیل کوں
 ساہ سوا دی ویل کوں
 مثال جام جم اٹھا
 کھل کے سارے غم اٹھا
 ساہ دا بے تیں ساتھ ہے
 صبر دیاں پڑیاں تاری رکھ
 توں رقص اپٹا جاری رکھ
 زندگی دے کوٹھے دی
 توں وی ہک طوائف ہیں
 میں وی ہک طوائف ہاں

جیون جوگ بھارت

الحمد پڑھاں

تیں آپ کوں سوہراں
 آپ کوں ڈیواں شارت
 اپنی آپ عبادت کراں
 آپ کوں ڈیواں پارت
 آپ ہی پناں درشن اپٹے
 آپ دی کراں زارت
 آکھ زیر فقیر ستیں دا
 جیون جوگ بھارت

Dear Reader

جسم ہووے
یا نظم ہووے خلا دے اندرو
کہیں وی شنتے دا وزن نی راہندا
میں اچٹے اندر دے کہیں خلا دی
سوال سولی تیں گھنیا کھڑاں
تے نظم میڈے بدن دی پسلی
توں ترٹ ترٹ کے نکلدی پتی ہے
تیڈا تقاضا
تیڈا تقاضا جے صرف وزن دا کوئی
وڈپ ہے
توں میڈے پیریں دی پدے پیٹھو
زمین ڈے ونج
زمین جیہری سچاک کرے
تمام پیرے وسار گہیں دے
لڈا کے جھوکیں کوں پار گہیں دے
زمین جیکر نتیں تیڈے وس ونج

توں آ کے میکوں یقین ڈے ونج
یقین ٹر گہیں دے ول ملن دا
یقین پڑیں دے ول ٹھلن دا
یقین وی جے نتیں تیڈے وس ونج
تاں جسم ہووے
یا نظم ہووے
خلا دے اندرو
کہیں وی شنتے دا وزن نی راہندا

تماشا

ہتھ اِچ کاسے دل اِچ ہاسے
 چولالیر کتیراں
 ویس وٹا کے دَر دَر پھروں
 اسال وانگ فقیراں
 نام "الف" دا ڈیووں ہوکا
 جھکا تھی آواؤں
 ذات ضمیر تے دستک ڈے کے
 ستواں دَر کھلواؤں
 اینہ بہانے خان تیں پاہنے
 آن خیرات چچاون
 طرف ضمیر دا چا کے ساکوں
 اپٹا آپ ڈکھاون
 اندر حجات پواون

دعا

جو بٹا پکھاں
 آونکوں میٹ ڈے
 نواں بھاٹ ڈے
 نواں پیٹ ڈے
 نویں منگ ماہہ
 نویں سرتے کاہہ
 نویں منطیریں دی
 چھیک ڈے
 میکوں بھیک ڈے
 میکوں بھیک ڈے

میڈے اچ تے کل وچ
 توڑے آپ تھیواں
 میں چٹ پکھا
 وت وی!

میڈے تاں دا کوٹاں
 میڈے تاں دا حصہ
 میڈی سب حکایت
 میڈا سارا قصہ
 فقط ڈر ہی ڈر ہے
 کہ ڈر میڈا ور ہے

ڈر میڈا اور

ہوا وچ
 فضا وچ
 میڈی ہر دعا وچ
 دعا دے اثر وچ
 سفرو وچ
 حضرو وچ
 میڈے اپنے گھر وچ
 میڈے گھر دے در وچ
 عمل وچ
 سمل وچ
 میڈے ہر تعلق
 دی ہر ہک شکل وچ

وستی مَر گہئی

وستی جسم ہتی
 جیندا جا گدا
 جیندے اندرو وِچھی پتی ہتی
 ہر ہک گلی رگیں وانگوں
 خلقت خون ہتی
 رگیں دے وِچ واہندا و گدا
 واہندیں و گدیں
 واہندیں و گدیں
 خون دے وِچ کچھ رلا تھیا
 سودھا پنڈھ اولا تھیا
 واہندیں و گدیں
 واہندیں و گدیں

بارا گھر

حاضر دا وی ہو ہے دل وِچ
 غیب دے وی میں ڈر وِچ راہنداں
 جینکوں پاکستان سدھیندن
 میں اونہہ بارے گھر وِچ راہنداں

خوآش كوئى وى هووے

جى كرو تاں سم ويندى ہے
 برف دے وانگوں
 پم ويندى ہے
 پھوٹ كرو تاں
 بھڑ ويندى ہے
 پاڑ دے چھتے ڈنجهوں وانگوں
 پيل دے پيل اچ
 كھڑ ويندى ہے
 ہك در كھول كے پاہو كڈھو
 پے در كولھو پہہ آندى ہے
 اينكوں پھوٹ نہ آكھيا كرو
 اينكوں پھوٹ توں چہہ آندى ہے

اپنے خون دى رنگت كولوں
 پھيلى خلت دى سنگھت كولوں
 آہن ہك ڈينہ
 اچھيں ڈر گھي
 ڈھيں ڈھيں وستى مر گھي

عجب کہانی

عین دے ناویں

چینکوں آج تیں ڈٹھا نہی
 چینکوں آج تیں ملیا نہی
 چنڈے باغ جمال دے اندرو
 لحظہ کھن وی کھلایا نہی
 وہم اوہہ چھویر دے وچھڑن والا
 اندری اندر کھا دی ویندے
 سرئی میڈے جسم دے اندرو
 نیلے رنگ دی رادھی ویندے

جھم جھمٹاں

جھم جھمٹاں ہے رونق ساری
 ساہ ہے کچا سیوٹ
 اساں گڈی پالیں دی تیں
 ریت دا گھر ہے جیوٹ
 موت مریلی راند و نچھسی
 دل نہ ولسوں تھیوٹ

آواگان

سخن دے آذر دے بتکدے وچ
 میں ہک زمانے توں منظر ہاں
 کہ چا کے لفظیں دے تیز تیشے
 اے مونجھ میڈی دے سنگ مرمر
 دے نال میڈی شبیہ بٹاوے
 اے میڈی آجھیں شبیہ بٹاوے
 کہ جیہرے موسم کوں موت میڈے
 بدن دی مٹی دی مٹھ بھر کے
 فنا دی وادی دے وچ اڈاوے
 میں اینہ سہاگن شبیہ دے پیکر
 دے وچ اتر کے زمیں تیں آواں
 زمیں تے آ کے میں آن سنبھالاں
 بدن دی پڑی دے پور سارے
 جنم جنم دے ادھور سارے
 او لایاں لائے تے پور سارے

ریت پریت

ہک پاسو شہر ہے ریتیں دا
 بے پاسو ہیٹ پریتیں دا
 نتیں آجھن میں توں سلجھ سگئی
 اے شہر سٹاں او ہیٹ سٹاں
 پس اکثر سوچ دے ساحل تیں
 ہک حرف لکھاں ہک میٹ سٹاں

Sick Fancy

سچ!
 توں شاعر دی جھوٹی تے کوئی انا دے سینہڑے نہ سٹ
 سچ!
 اے سینہ دیرینہ مدینہ ہوی توں مدینہ نہ سٹ
 سچ!
 فرات سخن دے کنارے اندھارے تے خیمے نہ لا
 سچ!
 اٹھاں کہیں وی غازی کوں ملٹا نہیں کچھ ترمہہ دے سوا
 سچ!
 توں سوچیں دی صغریٰ کھلیپے دے ڈیپے دی قیدن نہ کر
 سچ!
 نہ قربت دے قاسم کوں مونجھیں دی غربت دا غستان ڈے
 سچ!
 کھلے سر تیں نوک قلم دا سفر! الاماں الحمد الاماں الحمد

ڈیوے پال رکھا ہے

ساڈی جنگ تیں
 ارج توں پہلے تھیون والی
 کہیں وی جنگ دے وانگوں
 مٹی کیتے، پانی کیتے
 یاوت سونے رپے کیتے
 ساڈی جنگ اندھارے نال اے
 اتنا خیال رکھا ہے
 جیہڑے جنگ دا ساآرن ہے
 جیندے کو لھو جتنے ہوون
 ڈیوے پال رکھا ہے

ٹوٹکیں والی پڑھری

میں اے نتیں آہا جو نظم میڈی
 کہیں دے بگل دا توید بٹے
 یا کہیں دے چولے تیں
 سیپ بٹا کے سوچ ونچے
 کیا عجب ہے جو اے وی ویلے دی
 گھب گھس اچ
 کہیں وی ویلے پڑتج ونچے
 میں اے نتیں آہا
 جو اینکوں کعبے دی کندھ تے تنگاں
 یا اینکوں اپنا علم بٹا کے
 میں جیت آواں

اوتیر و شتر دیاں تمام جنگاں
 جتیں دے موہنہ زور کالے گھوڑیں دے سنبھ دے پٹھو

وجود میڈا ہے ریزہ ریزہ

ہک دھیان برابر

رفعت میڈی میڈے لو ہے جند تیں جان برابر
 اوہہ دے رلے بحث اچ راہندے ہک عثمان برابر
 ہر کوئی آدم سا چایا ہر دی شان برابر
 فخر تھتی تاں کر ڈکھلیوں نوکر خان برابر
 سب کوں روٹی کپڑا ملیسی اور مکان برابر
 پر آج میڈے دل وچ اُبھریے ہک دھیان برابر
 رفعت کہیں ڈینہ آکھ ڈتا جے سب انسان برابر

میں اے نتیں آہدا
 جو نظم میڈی فرشتہ ہووے
 ہزار سالیں دے رُٹھے ہوئے
 زمیں فلک دے نیوے کیجے
 لطیف جھیاں کوئی رشتہ ہووے
 یا ایندے، متھو!

جبلتیں دے سفاک ڈاہور دانیلا جالا
 اساڈے سریں توں دور تھیوے
 مگر دعا ہے کہ نظم میڈی
 اتنی ہڈھڑی ضرور تھیوے
 کہ "میلا شیشے" کوں صاف کرن
 تیں "چٹی چادر" دے داغ دھوون
 دے ٹوٹکے ڈے

ٹیل چندر

ٹیل تیں چندر دی اینہ کھیڈ وچ جانیاں
 تیبڈے سچے انگوٹھے کوں چھدی ہوئی
 آگسی دی پوئی دا کیا فیصلہ ہے
 کجھ ڈیہاڑیں کنوں
 تیبڈے وعدے دا بگ وی پہنچدا ودے
 سیک دے پکھدے ہوئے ساوے سریں تیں
 اور پریں تیں
 کچیں کوٹھیں کنوں
 پکے گھریں تیں
 میڈے وسیبے دے کوچھے ادھوریں
 دی ہرگزک وچ
 اہ ہوناہریں دی جھنسی دا موسم وی ہے
 اہ ہوناہریں دی جھنسی دا موسم وی ہے

او میں توں کیا جڈا تھسی

او میں توں کیا جڈا تھسی
 او میڈے ہاچھ کچھ وی نتیں
 او میڈی ذات دا حصہ
 او میڈی اکھ دا پوہریا ہے
 میں اپنی اکھ دے چرنے تیں
 اوندے انداز کیتے ہن
 میں اوندی ذات دے ورقے
 اکھیں دے نال ستھیے ہن
 میں اپنی اکھ دے جُڑے کوں
 اوندے پیکر دا گھر کیتے
 میڈے پوہریے دے پارس ہی
 اوندی مٹی کوں زر کیتے
 اوں تاں او وی مٹی ہے
 اوں تاں میں وی مٹی ہاں
 او میں توں کیا جڈا تھسی

پہلا وچھوڑا

مونجھ شہر بانو ہتی
 درد جانِ عالم ہا
 دل دے لال قلعے وچ
 ہجرتیں دا موسم ہا
 دھڑکنیں دے اوچھڑ ہن
 غول ہن بلائیں دے
 جسم دی سویلی وچ
 ورد ہن دعائیں دے
 نقش پتی مٹیندی ہتی
 زمین تیں زمانے وچ
 پنگار میڈے نام دی
 آبد دے سرد خانے وچ

تیڈے، متھیں دی خوشبو پڑھن چاہندے ہیں

پروفیسر شریف اشرف ستیں دی نذر

ارتھ مونجھیں دے ایجھیں ذمے لا گیوں
 تیڈے ڈیکھن کنوں وی اسان رہ گتے اے
 تیڈیاں آکھیں جے وِسرن اسان مَر ونجوں
 تیڈے والیں ڈوالیں دی ہک سطر دے
 ساکوں اعراب انج کل وِسردے ویندن
 تیڈے پیریں کوں چُھن دے قابل نہ سہی
 تیڈی مُندری دے تھیوے دے چمکار وچ
 تیڈے، متھیں دی خوشبو پڑھن چاہندے ہیں

تل کراوے درشن

دوڑیں تیں مجبوریں والی کندھ مستیں آج ڈھاندی پتی اے
 سوہٹیں نال تاں سوہہ مدانی کوڑھی وی انج بھاندی پتی اے
 لکیر وی بن فکر ڈسندن پوتی وی ڈوہڑے گاندی پتی اے
 ریت دے آتیں ستا پیاں ریت ہی ریت سراندی پتی اے
 ریت کوں ڈیکھ کے لگدے ایویں ریت نہیں اے چاندی پتی اے
 یار زبیر آج تل کوں ڈیکھن رفعت آندی پتی اے

شناخت دی بھیک

کتنا حسین فریب اے تکمیلِ ذاتِ دا
 نظمیں دے تاجِ پا کے بازارِ ونجِ کھڑوں
 ساکوں وی کئی شناختِ دا سکھ عطا کرے
 اساں وی روحِ رہا کے بازارِ ونجِ کھڑوں